

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaromíra Klepše, soudce JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila a soudkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové ve věci

žalobkyně: **MUT Tubes, s.r.o.**, IČO: 274 12 598
sídlem Hybernská 1271/32, 110 00 Praha 1
zastoupena společností Rödl & Partner Tax, k. s., IČO: 612 46 115
sídlem Platnéřská 191/2, 110 00 Praha 1

proti
žalovaným: 1) **Celní úřad v Praze**
sídlem Washingtonova 1623/7, 110 00 Praha
2) **Celní úřad pro Středočeský kraj**
sídlem Washingtonova 1623/7, 110 00 Praha

o žalobách proti rozhodnutí Celního úřadu pro hlavní město Prahu č. j. 466142-4/2024-510000-11 z 20. 6. 2024, rozhodnutí Celního úřadu Praha Ruzyně č. j. 9346-6/2024-650000-11 z 26. 6. 2024 a rozhodnutí Celního úřadu pro Středočeský kraj č. j. 239089-9/2024-610000-11.6 z 16. 7. 2024

takto:

- I. Rozhodnutí Celního úřadu pro hlavní město Prahu č. j. 466142-4/2024-510000-11 z 20. 6. 2024 a rozhodnutí Celního úřadu Praha Ruzyně č. j. 9346-6/2024-650000-11 z 26. 6. 2024 se ruší a věc se vrací žalovanému 1) k dalšímu řízení.
- II. Rozhodnutí Celního úřadu pro Středočeský kraj č. j. 239089-9/2024-610000-11.6 z 16. 7. 2024 se ruší a věc se vrací žalovanému 2) k dalšímu řízení.

- III. Žalovaný 1) je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení 42 366,67 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám její zástupkyně.
- IV. Žalovaný 2) je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení 21 183,33 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám její zástupkyně.

Odůvodnění:

1. Vymezení věci a průběh celního řízení.

1. Podstatou projednávané věci je otázka, zda žalobkyni přísluší úrok v důsledku nezákonně vyměřeného a uhrazeného cla.
2. Celní úřad pro hl. m. Prahu žalobkyni pěti dodatečnými platebními výměry z 6. 2. 2020 doměřil clo včetně úroku z prodlení ve výši 3 282 244 Kč (výměry č. j. 93754/2020, č. j. 93754-2/2020, č. j. 93754-3/2020, č. j. 93754-4/2020 a č. j. 93754-5/2020). Po žalobkyní podaném odvolání Generální ředitelství cel vydalo 21. 7. 2021 rozhodnutí, kterým dodatečné platební výměry potvrdilo. Žalobkyně doměřené clo včetně úroku z prodlení uhradila. Rozsudkem č. j. 18 Af 17/2021-212 z 15. 1. 2024 zdejší soud rozhodnutí Generálního ředitelství cel z 21. 7. 2021 zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.
3. V návaznosti na tento rozsudek Generální ředitelství cel vydalo 26. 1. 2024 nové rozhodnutí o odvolání, kterým zrušilo dva z pěti dodatečných platebních výměrů (č. j. 93754-3/2020 a č. j. 93754-4/2020) a řízení v této části zastavilo. Ve vztahu ke zbývajícím dodatečným platebním výměrům vydalo 19. 3. 2024 další rozhodnutí o odvolání, kterým zrušilo zbývajících tři dodatečné platební výměry (č. j. 93754/2020, č. j. 93754-2/2020 a č. j. 93754-5/2020) a celé řízení zastavilo.
4. Uvedeným postupem vznikl přeplatek, o čemž byla žalobkyně informována rozhodnutími žalovaného 1) z 5. 4. 2024 (vydaným ve vazbě na zrušený dodatečný platební výměr č. j. 93754-5/2020) a z 19. 2. 2024 (vydaným ve vazbě na zrušený dodatečný platební výměr č. j. 93754-3/2020) a žalovaného 3) ze 17. 4. 2024 (vydaným ve vazbě na zrušený dodatečný platební výměr č. j. 93754/2020 a č. j. 93754-2/2020). Přeplatek na cle včetně přeplatku na úroku z prodlení byl žalobkyni vrácen.
5. Žalobkyně zaslala 25. 4. 2024 žalovanému 1) žádost o předepsání a vyplacení úroku z nesprávně stanoveného cla, a to ve vztahu ke zrušeným dodatečným platebním výměrům č. j. 93754-5/2020 a č. j. 93754-3/2020, neboť žalovaný 1) měl nezákonně po dobu několika let k dispozici její prostředky ve výši zhruba 1,4 mil. Kč. Na tuto žádost žalovaný 1) zareagoval sdělením z 13. 5. 2024, ve kterém žalobkyni informuje o tom, že žádosti nemůže vyhovět z důvodu, že úrok z neoprávněného jednání správce daně nevznikl s odkazem na § 66 zákona č. 242/2016 Sb., celní zákon. Žalobkyně proti tomuto sdělení podala námitku, které žalovaný 1) žalobou napadeným rozhodnutím z 20. 6. 2024 nevyhověl. Uvedl, že § 66 celního zákona vylučuje použití právní úpravy úroku z nesprávně stanovené daně dle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád. Namísto toho se žalobkyně může domáhat náhrady dle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem.
6. Žalobkyně zaslala 26. 4. 2024 žalovanému 2) žádost o předepsání a vyplacení úroku z nesprávně stanoveného cla, a to ve vztahu ke zrušenému dodatečnému platebnímu výměru č. j. 93754-4/2020, neboť žalovaný 2) měl nezákonně po dobu několika let k dispozici její

prostředky ve výši 1 205 Kč. Osud této žádosti byl totožný jako v případě žádosti z 25. 4. 2024; námitky proti jejímu nevyhovění zamítl žalovaný 2) žalobou napadeným rozhodnutím z 26. 6. 2024.

7. Žalobkyně zaslala 24. 4. 2024 žalovanému 3) žádost o předepsání a vyplacení úroku z nesprávně stanoveného cla, a to ve vztahu ke zrušenému dodatečnému platebnímu výměru č. j. 93754/2020 a č. j. 93754-2/2020, neboť žalovaný 3) měl nezákonně po dobu několika let k dispozici její prostředky ve výši zhruba 2,2 mil. Kč. Osud této žádosti byl totožný jako v případě dvou žádostí popsaných výše; námitky proti jejímu nevyhovění zamítl žalovaný 3) žalobou napadeným rozhodnutím z 16. 7. 2024.

2. Průběh soudního řízení.

8. Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného 1), 2) a 3) samostatné žaloby, zapsané pod sp. zn. 10 Af 14/2024, 17 Af 14/2024 a 5 Af 10/2024. Usnesením z 4. 9. 2024 soud řízení vedená pod sp. zn. 10 Af 14/2024 a 17 Af 14/2024 spojil ke společnému projednání pod sp. zn. 10 Af 14/2024. Usnesením z 26. 2. 2025 pak soud řízení vedená pod sp. zn. 10 Af 14/2024 a 5 Af 10/2024 spojil ke společnému projednání pod sp. zn. 10 Af 14/2024.
9. **Žalobkyně v žalobách** předeslala, že v napadených rozhodnutích ji žalovaní poučili o tom, že proti rozhodnutím o námitce je možné podat odvolání do 30 dnů ode dne doručení těchto rozhodnutí. Žalobkyně je však přesvědčena, že proti těmto rozhodnutím nebyly přípustné žádné řádné opravné prostředky, a mohla proti nim rovnou brojit žalobou ve smyslu § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“). To také učinila.
10. Žalovaní se dle žalobkyně nedostatečně vypořádali s její argumentací, že § 66 celního zákona, který vylučuje nárok na úrok z nesprávně stanoveného cla, je v rozporu s právem Evropské unie a judikaturou Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“). Platí totiž, že dle § 116 odst. 6 celního kodexu Unie¹ nejsou celní orgány povinny platit úrok pouze za tam stanovených podmínek. Nárok na úrok tedy nelze zcela vyloučit. Žalobkyně pak rozvádí, že SDEU v rozsudku ve spojených věcech C-415/20, C-419/20 a C-427/20 z 28. 4. 2022 dovodil, že nárok na úrok z nesprávně stanoveného cla je obecnou zásadou práva Evropské unie. Adresát veřejné správy má právo na přiměřenou náhradu za nedostupnost peněžní částky, jíž byl celními orgány neoprávněně zbaven. Současně dle žalobkyně platí, že tato náhrada se řídí unijním právem, resp. že nárok na ni vzniká na základě příslušných ustanovení unijního práva a v případě absence konkrétní právní úpravy pro jeho vyplacení je na členských státech, aby v tomto ohledu přijaly vnitrostátní právní úpravu, která stanoví konkrétní okolnosti pro výplatu náhrady. Úprava náhrady škody dle zákona č. 82/1998 Sb. však dle žalobkyně takovou právní úpravu nepředstavuje. Současně žalobkyně uvedla, že rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) č. j. 4 Afs 219/2022-68 z 29. 6. 2023 je vůči adresátům veřejné správy diskriminační, neboť náhrada škody dle zákona č. 82/1998 Sb. nemůže převzít funkci úroku z nesprávně stanoveného cla. Není přitom důvod, aby správci daně k daňovým subjektům přistupovali odlišně ve věci, jejímž předmětem je daň, a jinak v případě cla. Žalobkyně poté poznamenala, že úrok dle článku 116 odst. 6 celního kodexu Unie není obdobou úroku dle § 254 daňového řádu (tj. úroku z nesprávně stanovené daně), jak uvádí důvodová zpráva k celnímu zákonu, ale úroku z vratitelného přeplatku dle § 253a daňového řádu.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 z 9. 10. 2013, kterým se stanoví Celní kodex Unie.

11. **Žalovaní ve vyjádřeních k žalobám** z 2. 10. 2024, 14. 10. 2024 a 23. 10. 2024 úvodem vyjádřili souhlas s žalobkyní, že ji nesprávně poučili o možnosti podat odvolání proti napadeným rozhodnutím o námitce. Dále zdůraznili, že § 66 celního zákona je speciální ve vztahu k obecnému § 254 daňového řádu, přičemž jsou touto právní úpravou vázáni a nenachází se v postavení, které by jim umožňovalo ji jakkoliv měnit. Clo je přitom upraveno především unijními předpisy a až sekundárně těmi tuzemskými; skutečnost, že daňový řád clo podřazuje pod pojem „daň“, neznamena, že veškerá ustanovení daňového řádu jsou aplikovatelná na clo. Žalovaní ani nesouhlasí s tím, že by jejich postup byl v rozporu s judikaturou SDEU, neboť unijní předpisy neobsahují žádnou právní úpravu úroku. Použije se tedy vnitrostátní právní úprava, konkrétně § 66 celního zákona. Současně žalovaní dodali, že zákonodárce se v případech hmotněprávních nároků odškodnění u „chybně stanoveného cla“ uchýlil k režimu obecného zákona o náhradě škody před speciálním režimem paušální náhrady v režimu daňového řádu.
12. **Žalobkyně v replikách** z 29. 10. 2024, 29. 11. 2024 a 5. 3. 2025 uvedla, že pokud judikatura SDEU daňovým subjektům výslovně přiznává nárok na úrok z nesprávně stanoveného cla, ač unijní předpisy k tomu neobsahují explicitní právní úpravu, je možné uplatnit vnitrostátní úpravu pouze v případě, že respektuje smysl a účel judikatury SDEU. Ust. § 66 celního zákona je přitom v rozporu s rozsudkem SDEU ve spojených věcech C-415/20, C-419/20 a C-427/20, žalovaní proto měli povinnost vnitrostátní úpravu neaplikovat. I správní orgány totiž mají zajistit plný účinek unijního práva, aniž musí nejprve žádat o odstranění tohoto vnitrostátního pravidla legislativní cestou nebo čekat na jeho odstranění. Žalobkyně dále zopakovala, že úrok dle čl. 116 odst. 6 celního kodexu Unie není obdobou úroku dle § 254 daňového řádu, nýbrž úroku z vratitelného přeplatku dle § 253a daňového řádu. České právo tak *de facto* nevylučuje úpravu daňového řádu o úroku z nesprávně stanoveného cla, ale úroku z vratitelného přeplatku, neboť ten se již řídí článkem 116 odst. 6 celního kodexu Unie. Závěrem žalobkyně dává soudu ke zvážení položení předběžných otázek SDEU ve smyslu čl. 267 Smlouvy o fungování Evropské unie.
13. **Městský soud rozsudkem č. j. 10 Af 14/2024** z 18. 3. 2025 všechny žaloby zamítl, vycházejí plně zejména z rozsudku NSS č. j. 4 Afs 219/2022-68 z 29. 6. 2023. Uvedl, že § 66 celního zákona zapovídá nárok povinného subjektu na úrok z nesprávně stanovené daně/clo dle § 254 daňového řádu. Soud dospěl k závěru, že toto ustanovení je pro žalobkynin případ plně v souladu s čl. 116 celního kodexu Unie a judikaturou SDEU. Tato judikatura sice stanoví, že nárok na úrok z nesprávně stanoveného cla je obecnou zásadou Evropského práva, avšak české vnitrostátní právo zajišťuje povinnému subjektu právo domáhat se v důsledku nesprávně stanoveného cla náhrady škody dle zákona č. 82/1998 Sb.
14. **Žalobkyně podala proti tomuto rozsudku kasační stížnost**, které NSS rozsudkem č. j. 2 Afs 67/2025-50 z 16. 10. 2025 vyhověl, rozhodnutí zdejšího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Důvodem bylo to, že rozsudek NSS, z něžž městský soud vycházel, byl zrušen nálezem Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2293/23 z 20. 2. 2025, jenž dospěl k opačnému závěru než NSS.
15. Po vrácení věci z NSS městský soud umožnil všem účastníkům řízení k věci se opětovně vyjádřit.
16. Využil toho **žalovaný 1)**, jenž uvedl, že za nastalé situace očekává zrušení svého rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

17. Žalobkyně v podání z 5. 12. 2025 zopakovala stěžejní argumentaci obsaženou v žalobách, a to zejména v kontextu nálezu Ústavního soudu I. ÚS 2293/23 z 20. 2. 2025 a navazující judikatury správních soudů.

3. Posouzení věci.

18. S ohledem na dosavadní průběh řízení je zjevné, že podmínky řízení jsou splněny, žaloby jsou přípustné, byly podány včas a osobou oprávněnou.
19. Soud rozhodl podle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem po poučení soudem nevyjádřili nesouhlas. Důvodem pro nařízení jednání nebylo ani dokazování, neboť veškeré listiny potřebné pro rozhodnutí jsou obsaženy ve správním spisu, jímž se dokazování neprovádí (rozsudek NSS č. j. 9 Afs 8/2008-117 z 29. 1. 2009), případně jsou soudu známy z jeho úřední činnosti (rozsudek SDEU ve spojených věcech C-415/20, C-419/20 a C-427/20 a rozsudek zdejšího soudu č. j. 18 Af 17/2021-212 z 15. 1. 2024).
20. K pasivní žalobní legitimaci správních orgánů soud považuje za důležité uvést, že zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, byl s účinností od 1. 7. 2025 změněn zákonem č. 349/2023 Sb., mimo jiné tak, že zanikl Celní úřad Praha Ruzyně, jenž vystupoval v původním řízení jako jeden z žalovaných. Jeho působnost nyní vykonává Celní úřad pro hlavní město Prahu, jenž byl současně přejmenován na Celní úřad v Praze, vykonávající působnost ve správním obvodu hlavního města Prahy (srov. § 6 zákona č. 17/2012 Sb.). Není možné, aby soud jednal jako s žalovaným se subjektem, jenž neexistuje, proto jako žalovaní v tomto řízení vystupují nadále jen Celní úřad v Praze a Celní úřad pro Středočeský kraj.
21. Úvodem samotného právního hodnocení soud poznamenává, že žalobkyně byla napadenými rozhodnutími skutečně chybně poučena o podání řádného opravného prostředku – odvolání. Mezi účastníky řízení o tom panuje shoda, proto se soud blíže této problematice nevěnoval. Poznamenává však, že toto pochybení nemá vliv na zákonnost napadených rozhodnutí, neboť přes chybně uvedené poučení žalobkyně proti napadeným rozhodnutím brojila včasnými žalobami dle § 65 s. ř. s., které byly přípustné a včasné; chybnými poučeními tak žalobkyně nebyla zasažena na svých veřejných subjektivních právech a nepřišla o právo na soudní ochranu.
22. Podstatou sporu je posouzení, zda měli žalovaní aplikovat § 66 celního zákona, podle něž *se při správě cla neuplatní ustanovení daňového řádu o úroku z nesprávně stanoveného cla*, resp. v návaznosti na to použít § 254 daňového řádu o úroku z nesprávně stanovené daně.
23. Městský soud při svém předchozím rozhodování vycházel z rozsudku NSS č. j. 4 Afs 219/2022-68 z 29. 6. 2023, jelikož přehlédl, že tento rozsudek byl o dva týdny dříve zrušen nálezem Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2293/23, přestože na to žalobkyně v jednom odstavci jedné ze svých jinak totožných replik upozornila.
24. Ústavní soud dospěl k uvedeném nálezu k jednoznačnému závěru, že z judikatury SDEU vyplývá, že „*jednotlivec, kterému stát v rozporu s právem EU vyměřil clo, jež tento jednotlivec následně zaplatil, má podle unijního práva nárok na úroky z neoprávněně vybrané částky*“ (bod 31 nálezu). Výjimka z placení úroku z nesprávně stanoveného cla upravená v čl. 116 odst. 6 celního kodexu je daleko užší, než jak ji původně vyložil čtvrtý senát NSS a městský soud v napadeném rozsudku (viz body 37 a 38 nálezu). Čtvrtý senát dále nedostatečně odůvodnil, proč by se měla osoba, která zaplatila clo, domáhat úroku postupem podle zákona č. 82/1998 Sb. Ústavní soud zmínil množství okolností, které měl čtvrtý senát zohlednit, aby řádně posoudil, zda je tento postup efektivní. Čtvrtý senát mimo jiné neodůvodnil, proč je

ospravedlnitelné, že úroky z nesprávně stanovené daně mohou daňové subjekty nárokovat přímo u správce daně, zatímco v případě správy cla je třeba postupovat podle zákona č. 82/1998 Sb. (bod 59 nálezů).

25. Na tento nálezn navázala nyní již ustálená judikatura NSS, počínající rozsudkem č. j. 1 Afs 334/2024-58 z 15. 4. 2025. V něm NSS dospěl k tomuto závěru:

[31] *S ohledem na výše uvedené závěry Ústavního soudu Nejvyšší správní soud konstatuje, že městský soud pochybil, pokud bez dalšího potvrdil závěr žalovaného, že stěžovateli nevznikl nárok na úrok z vráceného nesprávně stanoveného cla podle § 254 daňového řádu, neboť § 66 celního zákona (obdobně jako čl. 116 odst. 6 celního kodexu Unie) takový nárok vylučuje. Z rozsudku Soudního dvora ve věci Gräfendorfer totiž vyplývá obecná unijní zásada, a to vyplacení úroků z nesprávně stanoveného cla, které bylo jednotlivci uloženo členským státem v rozporu s unijním právem.*

[32] *Městský soud měl tedy v posuzované věci v první řadě posoudit, z jakého důvodu došlo ke zrušení dodatečných platebních výměrů, kterými bylo stěžovateli nesprávně vyměřeno clo. Pokud by důvodem bylo vyměření cla v rozporu s unijním právem, pak je třeba s ohledem na judikaturu Soudního dvora dospět k závěru, že stěžovateli vznikl nárok na úrok z vráceného nedlužného cla. Uvedené je třeba zjistit z příslušného správního rozhodnutí, kterým byly zrušeny či změněny dodatečné platební výměry, jimiž celní úřad stěžovateli nesprávně stanovil clo. Takto ovšem městský soud zjevně neuvažoval; takové rozhodnutí ani není součástí příslušné spisové dokumentace, ze které soud vycházel. [...]*

[34] *Dále se kasační soud zabýval otázkou, jakou procesní cestu by stěžovatel měl zvolit v případě, že by mu v souladu s unijní judikaturou vznikl nárok na úrok z nesprávně stanoveného cla. V této souvislosti připomíná, že podle judikatury Soudního dvora přísluší členskému státu, aby ve vnitrostátním právním řádu stanovil podrobná pravidla pro výplatu úroků v případě vracení peněžních částek vybraných v rozporu s unijním právem. Tato pravidla však musí respektovat zásadu rovnocennosti a efektivit; to znamená, že nesmí nadměrně ztěžovat nebo v praxi bránit možnosti uplatnění nároku na výplatu úroku (viz bod 74 rozsudku ve věci Gräfendorfer). Nejvyšší správní soud nesouhlasí se závěrem městského soudu, že tyto požadavky v české právní úpravě naplňuje možnost uplatnění náhrady škody vůči státu dle zákona č. 82/1998 Sb.*

[35] *Řízení podle zákona č. 82/1998 Sb. totiž primárně není určeno k hrazení úroků z neoprávněně zadržované částky (tedy úhrady hodnoty chybějících peněz v čase), jak požaduje unijní judikatura, nýbrž k náhradě škody způsobené nezákonným rozhodnutím. Podle § 7 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. mají právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda. Poškozený musí v tomto řízení prokázat, že I) bylo vydáno rozhodnutí, které bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem, II) na základě tohoto rozhodnutí mu vznikla škoda, III) existuje příčinná souvislost mezi vydáním nezákonného rozhodnutí a vznikem škody. Existence těchto podmínek musí být bezpečně prokázána a nepostačuje pouhý pravděpodobnostní závěr o splnění některé z nich. Důkazní břemeno v tomto směru leží na poškozeném (viz rozsudek NS ze dne 24. 2. 2022, č. j. 30 Cdo 3170/2021 - 405).*

[36] *Dle Nejvyššího správního soudu tedy může být v konkrétní situaci pro účastníka celního řízení značně obtížné existenci škody i příčinné souvislosti prokázat. Jak upozornil Ústavní soud v citovaném nálezu, zákon č. 82/1998 Sb. nadto neobsahuje definici škody, a použije se tedy obecné ustanovení občanského zákoníku, který v § 2952 uvádí, že se hrazení skutečná škoda*

a to, co poškozenému ušlo (ušlý zisk). Úrok ze zadržované částky však nepředstavuje skutečnou škodu, mohlo by se případně jednat o ušlý zisk. Požaduje-li však poškozený ušlé úroky z neoprávněně zadržovaných peněz, musí prokázat, že měl úmysl zhodnotit tyto prostředky jinde (viz i Ústavním soudem odkazovaný rozsudek NS ze dne 30. 10. 2018, sp. zn. 30 Cdo 58/2018). Musel by také prokázat, že by ke zhodnocení došlo při pravidelném běhu věcí. Majetková újma způsobená tím, že škodná událost zasáhla do průběhu děje vedoucího k určitému zisku, se odškodňuje jen za předpokladu, že k ní došlo v příčinné souvislosti se škodnou událostí. Pouhé tvrzené hypotetické zmaření zamýšleného podnikatelského záměru poškozeného k odškodnění nestačí (viz rozsudek NS ze dne 26. 11. 2008, sp. zn. 25 Cdo 269/2006, či usnesení NS ze dne 18. 12. 2012, sp. zn. 28 Cdo 96/2012). Ústavní soud tedy v odkazovaném nálezu shrnul, že ze současné judikatury Nejvyššího soudu vyplývá, že měl-li by poškozený zadržené prostředky před škodní událostí doma a žádný úrok či zhodnocení z nich takto neplynuly, nelze mu náhradu nákladů ušlých úroků přiznat (viz PAŠEK, M. In: Petrov, J., Výtisk, M., Beran, V. a kol: Občanský zákoník, 2. vydání, 3. aktualizace, 2024, § 2952).

[37] Z uvedeného je nutno dovodit, že možnost jednotlivce domoci se v řízení podle zákona č. 82/1998 Sb. vyplacení úroků je spíše toliko teoretická a pro účastníka celního řízení značně nejistá. Dle unijní judikatury by přitom jednotlivci měl náležet nárok na úrok v podstatě automaticky, resp. by k jeho úspěšnému uplatnění měla vést přímočará cesta, která nevyžaduje náročné prokazování, jež by účastníka řízení nepřiměřeně zatěžovalo. Postup podle zákona č. 82/1998 Sb. proto Nejvyšší správní soud nepovažuje za vhodný způsob, jak se domoci nároku na úrok z nesprávně stanoveného cla garantovaného unijní judikaturou. O neefektivnosti tohoto postupu ostatně do určité míry svědčí i zkušenosti stěžovatele, kterému se doposud nepodařilo úspěšně nárok na úrok z nesprávně stanoveného cla podle zákona č. 82/1998 Sb. uplatnit.

[38] Rovněž ze strukturálního hlediska považuje Nejvyšší správní soud za zcela nesystémové, aby o nároku na úrok z nesprávně stanoveného cla rozhodovalo v civilním řízení buď příslušné ministerstvo, nebo v konečném důsledku civilní soudy. Jak upozornil i Ústavní soud ve výše uvedeném nálezu, při posuzování vzniku tohoto nároku je třeba hodnotit, zda byl původní platební výměr stanovící clo zrušen z důvodu rozporu s unijním právem. Je zde tedy třeba i určitých substantivních znalostí problematiky cel, a je proto naprosto žádoucí, aby v této věci rozhodovaly orgány, které se touto agendou zabývají. Naopak se jeví jako zcela nepraktické, aby vypořádání tohoto nároku bylo delegováno na jiné státní orgány než celní úřady a správní soudy, což by mohlo vést ke značné administrativní zátěži či pochybením (viz náleží ÚS, bod 61). Jedná se tedy o otázku, která by měla být řešena čistě uvnitř veřejné správy, jak je tomu ostatně i v případě vypořádání nároku na úrok z nesprávně stanovené daně. Kasační soud neshledává žádný racionální důvod k tomu, aby se v případě uplatnění nároku na úrok z nesprávně stanoveného cla postupovalo odlišně (a to navíc značně náročnějším a nejistějším postupem).

[39] Zásadě efektivity a rovnocennosti tedy dle Nejvyššího správního soudu mnohem lépe vyhovuje stěžovatelem prosazovaná cesta pro uplatnění nároku na úrok z nesprávně stanoveného cla, a tedy subsidiární uplatnění daňového řádu. Podpůrné použití daňového řádu ostatně celní zákon obecně při správě cel předpokládá (viz § 3 odst. 1). Nadto je nutno připomenout, že daní se dle § 2 odst. 3 písm. a) daňového řádu rozumí také clo. Ustanovení § 254 daňového řádu přitom podrobně upravuje, jak se stanoví úrok z nesprávně stanovené daně; další ustanovení daňového řádu poté upravují postup správních orgánů při hrazení úroků. Jedná se tedy o podrobná pravidla, podle kterých mohou být vypláceny úroky v případě vracení peněžních částek vybraných v rozporu s unijním právem (viz bod 74 rozsudku ve věci Gräfendorfer). Aplikaci § 254 daňového řádu sice brání § 66 celního zákona. Jeho použití je

však v případech, kdy účastník řízení vznikne nárok na úrok z neoprávněně vybrané částky, neboť mu bylo vyměřeno clo v rozporu s právem EU, s ohledem na závěry rozsudku Soudního dvora ve věci Gräfendorfer vyloučeno. Soudní dvůr totiž uzavřel, že unijní právo brání takové vnitrostátní úpravě, která by neumožňovala účinné uplatnění nároku na vyplacení úroků zaručených unijním právem.

26. Shodný názor vyslovil NSS například také v rozsudcích č. j. 2 Afs 45/2024-98 z 16. 4. 2025 či č. j. 9 Afs 224/2023-88 z 22. 4. 2025.
27. Pokud tedy celní orgán stanovil nesprávně clo z důvodu porušení unijního práva, pak musí být žalobkyni přiznán úrok z nesprávně stanoveného cla postupem podle § 254 daňového řádu.
28. Vzhledem k výše uvedenému nelze než uzavřít, že celní orgány v nyní posuzovaných věcech postupovaly nezákonně.

4. Závěr a náklady řízení

29. Žalobkyně byla se svou stěžejní žalobní námitkou, proto soud zrušil napadená rozhodnutí podle § 78 odst. 1 pro nezákonnost a věc vrátil žalovaným dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Věc posuzovanou rozhodnutím Celního úřadu Praha Ruzyně soud vrátil k dalšímu řízení Celnímu úřadu v Praze, na nějž s účinností od 1. 7. 2025 přešla jeho působnost. V dalším řízení bude úkolem žalovaných posoudit žalobkyniny žádosti v souladu s výše citovanou judikaturou Ústavního soudu a NSS. Tímto právním názorem budou žalovaní v dalším řízení vázáni (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
30. O nákladech řízení soud rozhodnul podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Současně soud rozhodl také o nákladech řízení o kasační stížnosti proti svému předchozímu rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). Žalobkyně měla nakonec ve věci plný úspěch, proto má proti žalovaným právo na náhradu nákladů řízení, jež zahrnují také náklady zastoupení daňovou poradkyní jakožto osobou vykonávající specializované právní poradenství podle zákona č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky. Jejich výši soud určil v souladu s vyhláškou Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném ke dni provedení jednotlivých úkonů. Náklady řízení tak tvoří:
 - a) Soudní poplatky za žaloby proti třem rozhodnutím správních orgánů (celkem 9 000 Kč).
 - b) Soudní poplatek za kasační stížnost (5 000 Kč).
 - c) Odměna za dva úkony právní služby po 7 100 Kč [tarifní hodnota při spojení tří věcí dle § 12 odst. 3 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu ve znění účinném do 31. 12. 2024 činí 150 000 Kč]: převzetí a přípravu zastoupení, sepis žaloby [§ 11 odst. 1 písm. a), d)].
Pro aplikaci § 12 odst. 3 tarifu není rozhodné, kdy soud spojí věci ke společnému projednání, ale zda tak učiní. Při výpočtu náhrady nákladů řízení ve spojených věcech je pak nutno použít citované ustanovení na všechny úkony právní služby učiněné od zahájení řízení. (Rozsudek NSS č. j. 1 Afs 96/2009-87, č. 2149/2010 Sb. NSS z 21. 7. 2010.)
 - d) Paušální náhrada hotových výdajů 300 Kč za každý ze dvou úkonů právní služby učiněných do 31. 12. 2024 (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu ve znění účinném do tohoto data).

- e) Odměna za jeden úkon právní služby ve výši 8 620 Kč [tarifní hodnota při spojení tří věcí, pokud ve dvou z nich byl daný úkon učiněn v roce 2024 a ve třetím v roce 2025, dle § 12 odst. 3 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) resp. odst. 5 činí 188 000 Kč]: sepis repliky [§ 11 odst. 1 písm. d)].
 - f) Paušální náhrada hotových výdajů 350 Kč za tento úkon právní služby [(2x 300 + 450)/3] dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu.
 - g) Odměna za jeden úkon právní služby učiněný po 1. 1. 2025 ve výši 4 620 Kč: sepis kasační stížnosti [§ 7, § 9 odst. 5, § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu].
Jelikož kasační stížnost směřovala proti jednomu rozsudku městského soudu, ustanovení § 12 odst. 4 advokátního tarifu se neuplatní (např. rozsudky NSS č. j. 3 Afs 110/2018-38 z 15. 5. 2020, č. j. 7 Afs 399/2020-66 z 26. 1. 2023 či č. j. 6 As 37/2021-50 z 9. 2. 2023).
 - h) Odměna za jeden úkon právní služby učiněný po 1. 1. 2025 ve výši 11 660 Kč [tarifní hodnota při spojení tří věcí dle § 12 odst. 3 ve spojení s § 9 odst. 5 činí 264 000 Kč]: sepis podání z 5. 12. 2025 [§ 11 odst. 1 písm. d) ve znění účinném od tohoto data].
 - i) Paušální náhrada hotových výdajů 450 Kč za každý ze dvou úkonů právní služby učiněné po 1. 1. 2025 (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu ve znění účinném od tohoto data).
 - j) Částka 8 600 Kč odpovídající DPH v sazbě 21 % z položek c) – i), zaokrouhlená na celé koruny nahoru (§ 146 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád), jelikož žalobkyněna zástupkyně je registrovaná k placení DPH (analogicky § 137 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve spojení s § 64 s. ř. s.).
31. Žalobkyněny náklady zastoupení daňovou poradkyní tak činí 49 550 Kč a náklady řízení celkem 63 550 Kč. Pokud by Celní úřad Praha Ruzyně nezanikl, každý z žalovaných by byl povinen nahradit žalobkyni jednu třetinu těchto nákladů (srov. rozsudek NSS č. j. 7 As 205/2021-45 ze 14. 10. 2021). Jelikož Celní úřad v Praze nyní vykonává působnost také ve správním obvodu dřívějšího Celního úřadu Praha Ruzyně, musí nést také odpovědnost spojenou s vydáním jeho dřívějšího rozhodnutí, a je tak povinen nahradit žalobkyni dvě třetiny nákladů řízení. Oba žalovaní jsou povinni nahradit žalobkyni náklady v přiměřené měsíční lhůtě k rukám její zástupkyně (§ 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz v rámečku Rychlé odkazy – Úhrada soudních poplatků.

Praha 9. prosince 2025

JUDr. Jaromír Klepš
předseda senátu